

philosophy - paper - III

April 07 OLD COURSE)

Con.51 & (a)-07.

JL-570

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B.** (1) From Section I, Q. No. 5 is compulsory and attempt any two questions from the remaining questions.
 (2) From Section II, Q. No. 10 is compulsory and attempt any two questions from the remaining questions.
 (3) Figures to the right indicate full marks.

Section I

1. Discuss the Socratic teaching is essentially ethical. 16
2. What according to Descartes is the nature of God ? What arguments does he offer to prove the existence of God ? 16
3. Explain in detail Aristotle's theory of Causation. 16
4. Explain the nature of substance according to Spinoza and state how it is related to attributes. 16
5. Write short notes on any two :- 18
 - (a) Plato's theory of Ideas.
 - (b) Socratic Method.
 - (c) Aristotle's doctrine of 'Form and Matter'.
 - (d) Descartes method of doubt.

Section II

6. Discuss the nature of Monads according to Leibnitz. 16
7. Explain Berkeley's criticisms on Locke's concept of substance and qualities. 16
8. Explain Hume's theory of self. Is he really a sceptic ? 16
9. Explain how does Kant made the reconciliation of rationalism and empiricism. 16
10. Write short notes on any two :- 18
 - (a) Hume's theory of Causation.
 - (b) Pre-established harmony.
 - (c) Locke's theory of knowledge.
 - (d) 'Esse est percipi' - Berkeley.

[TURN OVER

Con. 51- JL-570- 07.

2

(मराठी रूपांतर)

(जुना अभ्यासक्रम)

- सूचना : (१) विभाग १ मधील प्रश्न क्र. ५ अनिवार्य असून उरलेल्या प्रश्नांपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
(२) विभाग २ मधील प्रश्न क्र. १० अनिवार्य असून उरलेल्या प्रश्नांपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
(३) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
(४) आवश्यक वाटल्यास इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहा.

विभाग १

१. सॉक्रेटीसची शिकवण मुख्यतः नैतिक आहे - चर्चा करा. १६
२. देकार्तच्या मतानुसार ईश्वराचे स्वरूप कोणते ? ईश्वराचे अस्तित्व सिध्द करण्यासाठी त्याने कोणते युक्तीवाद मांडले आहेत ? १६
३. अॅरिस्टॉटलचा कार्य-कारण सिध्दान्त सविस्तर स्पष्ट करा. १६
४. स्पिनोज्ञाच्या मतानुसार द्रव्याचे स्वरूप स्पष्ट करा आणि ते गुणांशी कसे संबंधीत आहे ते सांगा. १६
५. कोणत्याही दोन वर थोडक्यात टीपा लिहा :— १८
(अ) प्लेटोचा संकल्पनांचा सिध्दान्त
(ब) सॉक्रेटीसची पध्दती
(क) अॅरिस्टॉटलचा 'आकार आणि द्रव्य' सिध्दान्त
(ड) देकार्तची संशय पध्दती.

विभाग २

६. लायब्रूनिझच्या मतानुसार चिदणूच्या स्वरूपाची चर्चा करा. १६
७. द्रव्य आणि गुण या लॉकच्या संकल्पनांवरील बर्कलेची टीका स्पष्ट करा. १६
८. ह्युमचा आत्मसिध्दान्त स्पष्ट करा. तो खरोखर संशयवादी आहे का ? १६
९. कांटने बुध्दीवाद आणि अनुभववाद ह्यांचा समन्वय कसा केलेला आहे ते स्पष्ट करा. १६
१०. कोणत्याही दोन वर थोडक्यात टीपा लिहा :— १८
(अ) ह्युमचा कारण सिध्दान्त
(ब) पूर्वप्रस्थापित सुसंगतता
(क) लॉक ज्ञानविषयक उपपत्ती
(ड) 'अस्तित्व म्हणजेच प्रत्यय' - बर्कले.

- N.B. (1) From Section I, Q. No. 5 is compulsory. Attempt any two questions from the remaining.
(2) From Section II, Q. No. 10 is compulsory. Attempt any two questions from the remaining.
(3) Figures to the right indicate full marks.

Section I

1. Explain and Evaluate the Socratic teachings on virtue. 16
2. Critically examine Plato's theory of Ideas. 16
3. Discuss Spinoza's Concept of Monism. 16
4. Examine Descartes dictum "Cogito ergo Sum". 16
5. Write short notes on any two of the following :- 18
 - (a) Aristotle's theory of Form and Matter.
 - (b) Leibnitz's Monads.
 - (c) Psycho-Physical Parallelism.
 - (d) Socratic Method.

Section II

6. Examine Locke's rejection of Innate Ideas. 16
7. State and evaluate the correspondence theory of truth. 16
8. Discuss Bradley's doctrine of Appearance and Reality. 16
9. On what grounds do the Logical Positivist reject Metaphysics ? Explain. 16
10. Write short notes on any two of the following :- 18
 - (a) Experience as a source of knowledge - Locke.
 - (b) Kant's categories of understanding.
 - (c) The Coherence theory of truth.
 - (d) Berkeley's Concept of Substance.

[TURN OVER

Con. 51(a)- JL-570- 07.

4

(मराठी रूपांतर)
(सुधारित अभ्यासक्रम)

- सूचना : (१) विभाग १ मधील प्रश्न क्र. ५ अनिवार्य असून उरलेल्या प्रश्नांपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
(२) विभाग २ मधील प्रश्न क्र. १० अनिवार्य असून उरलेल्या प्रश्नांपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
(३) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
(४) आवश्यक वाटल्यास इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

विभाग १

१. सॉक्रेटीसची सद्गुणविषयक शिकवण स्पष्ट करून तिचे मूल्यांकन करा. १६
२. प्लेटोच्या संकल्पनांच्या सिध्दांताचे टीकात्मक परीक्षण करा. १६
३. स्पिनोज्ञाच्या एकत्ववादाच्या संकल्पनेवर चर्चा करा. १६
४. "मी विचार करतो म्हणून मी आहे." देकार्तच्या या सिध्दान्ताचे परीक्षण करा. १६
५. खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टीपा लिहा :- १८
- (अ) ऑरिस्टॉटलचा "आकार आणि द्रव्य" सिध्दान्त
(ब) लायबनिझचा चिदणु सिध्दांत
(क) मनो-शारीरिक समांतरवाद
(ड) सॉक्रेटीसची पध्दती.

विभाग २

६. लॉकच्या उपजत कल्पनांच्या नकाराचे परीक्षण करा. १६
७. सत्यत्वाविषयीची अनुरूपता उपपत्ती सांगून तिचे मूल्यमापन करा. १६
८. ब्रॅडलेच्या आभास आणि सत्ता या सिध्दान्ताची चर्चा करा. १६
९. तार्किक प्रत्यक्षार्थवादी कोणत्या आधारावर सत्ताशास्त्र नाकारतात ? स्पष्ट करा. १६
१०. खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टीपा लिहा :- १८
- (अ) अनुभव ज्ञानाचे एक साधन - लॉक
(ब) कांटच्या बुध्दीच्या कल्पना
(क) सत्यत्वाचा सुसंगतता सिध्दांत
(ड) बर्कलेची 'द्रव्य' संकल्पना.